

Velké a ještě větší

Když jsme se přestěhovali, přikupovala jsem v nejmenovaném severském obchodním řetězci barevné talíře, protože myčka vyžaduje mít všeho nádobí a náčiní dostatek, a já jsem při balení na stěhování vyřadila všechny nakřáplé a okousané kousky. Ale ouha, talíře, které jsem si z obchodu dovezla domů, jsou o kus větší než ty, které jsem kupovala před lety. Mělké, i ty hluboké. Jsou o tolik větší, že jsem musela už podruhé přestavět uspořádání v myčce, a stále do myčky neumím naskládat nádobí tak, aby se rozumně vešlo a aby se dobře umylo.

A nejen talíře jsou větší. Mám několik pradávných hrnků nejen ze svého mládí, ale i po něčích babičkách. Většinou jsou to hrnky malé, dvoudecové, ačkoli i mezi nimi se občas najde pořádný, tedy dvojnásobný hrnek. Možná na bílé kafe, možná na polévku; alespoň moje babička mečová z velkého hrnku polévku jídávala, s nadrobeným chlebem většinou. Dnes mám pocit, že se všude nabízejí hrnky o velikosti jumbo, případně big, dokonce jsem už viděla popisku giga hrnek u čehosi, co vypadalo jako menší nočníček.

Různé velikosti hrnků vedou k různým výsledkům, pokud se tato měrná jednotka používá při vaření a pečení, jak mohla zjistit nejedna kuchařinka, když se jí ten její oblíbený, odjakživa používaný hrnek rozbil. Také mnohý lektvar by se mohl minout oučinkem, bude-li při jeho přípravě použit nesprávný hrnek. Ale to je jen malá hrníčková odbočka, které jsem neodolala.

Větší se teď vyrábějí nejen talíře a hrnky, ale také třeba auta. Ovšem vždycky se najde někdo, kdo jde proti proudu, takže naopak dostupná parkovací místa jsou čím dál menší. Zmenšují se také zelené plochy a nezastavěných parcel ubývá, zatímco lány, na kterých se pěstují monokultury, se stále rozšiřují. A používá se na nich stále více chemie, která se dostává do půdy a do vody, protože je potřeba mít stále větší výnosy.

Teď mě napadlo, že při takovém způsobu hospodaření se z pole stává feťák, závislý na další a další dávce, čím dál větší, až jednou ta dávka chemie bude tak velká, že ho zabije.

No jo, ale co s tím, když se od malička učíme, že je lepší mít víc jedniček, doskočit dál, odevzdat víc sběru, vydělat víc peněz, koupit si velké auto a na dovolenou létat daleko. A pak

najednou zjistíme, že talíře vyrostly tak, že se nám nevejdou do myčky. Že už to všechno roste bez nás.

V hospodě na talíř dostaneš pět, nebo i šest knedlíků, nebo hromadu nudlů, samozřejmě za větší cenu. Když nedáváš pozor, snadno to sníš, nebo to necháš a vyhodí se to.

Máme čím dál víc větších věcí. V obchodech přibývají údajně výhodná mega balení. Což o to, u prášku na praní asi nehrozí, že se urveš, na rozdíl od velkého balení brambůrek, a spotřebuješ ho najednou. Ale jde o tu pozvolnou a nenápadně plíživou změnu myšlení. Velké je v pořádku. Je toho potřeba hodně. Hodně výhodně. A ještě výhodněji. A ještě víc a ještě větší.

Nejsem si jistá, jestli je to věkem, nebo přesunem na venkov. Třeba mi konečně něco došlo, možná nazrál čas, ale poslední dobou mi přijde čím dál víc věcí absurdních. Vlastně je to spíš tak, že dříve jsem je ignorovala, jako by to, co dělají ONI, nemělo se mnou nic společného, protože JÁ žiju ve svém světě. No jistě, přirozeně, z toho světa mimo si беру to, co mi vyhovuje, ale jinak se mě to netýká.

Jenže ono se týká. A naštěstí je čím dál víc lidí, kteří si to uvědomují a jednají podle toho. Chtějí věci přiměřené, z lokálních zdrojů, bez obalů, bez chemie. Chtějí jinou výchovu a vzdělání pro své děti. Chtějí žít jinak a nejen chtějí, oni tak žijí.

Z celkového pohledu jich není zas tak moc, ale nakonec dolů se stromů neslezla celá tlupa najednou. Vždycky byl někdo, kdo šel napřed.

Kdo byl první. Rychlejší. Kdo chtěl mít všechno velké a ještě větší.

A sakra.

Hmmm...

Věřím ale, že ti, co jsou teď už kousek napřed, jdou tím správným směrem. Ne více věcí, ale více moudrosti, pokory a uvědomění si, že jsme jen součástí všeho, ne vrchol, jak si dnes stále ještě namlouváme.

Je to důležité, je to naše šance. Protože po vrcholu zákonitě následuje konec

Vyšlo na Zvířetníku 20.11.2018

http://neviditelnypes.lidovky.cz/na-velikosti-zalezi-0qf-/p_zviretnik.aspx?c=A181119_201014_p_zviretnik_kosa

{fshare}